

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/106/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8422200546
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8422200546.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú E. C., L.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX D. J., t. č. v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky C. B., L.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matky S. C., L.. XX.XX.XXXX, J. B. XXX/X, XXX XX D. J. a otca I. D., L.. XX.XX.XXXX, P. J. S. XXXX/XX, XXX XX G. - C., P. Č. J. T. L. XXX/X, XXX XX T., na návrh starej matky: C. B., L.. XX.XX.XXXX, P. J. G. XXXX/X, XXX XX T., v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní starej matky proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5P/52/2022-31 zo dňa 28.07.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výroku I. a VII.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Pred súdom prvej inštancie prebiehalo konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nariadenej nad maloletou E. C., L.. XX.XX.XXXX a zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Kežmarok napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej E. C., L.. XX.XX.XXXX nariadenú uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 22.03.2021, číslo konania 1P/181/2020-105.

II. Schvaľuje rodičovskú dohodu v nasledovnom znení:

Maloletá E. C., L.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky S. C., L.. XX.XX.XXXX.

Obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otec I. D., L.. XX.XX.XXXX, sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej E. C., L.. XX.XX.XXXX sumou 50 EUR mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky S. C., L.. XX.XX.XXXX počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Styk otca s maloletou sa neupravuje.

III. Súd určuje nad výchovou maloletej E. C., L.. XX.XX.XXXX dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T..

IV. Ukladá rodičom maloletej spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T..

V. Toto výchovné opatrenie sa ukladá na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Účinnosť výchovného opatrenia bude zhodnotená za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T..

VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“.

3. Rozhodnutie súd právne zdôvodnil ust. § 24 ods. 3 a 4, § 37 ods. 2 a 3, § 37 ods. 5, 7, 8, § 47 ods. 1 a 2, § 62 ods. 1 a 2, § 62 ods. 4 a 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 52, § 57, § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný. Dôvodom zverenia maloletej E. do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky bola okolnosť, že rodičia nemali vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu maloletej. Tieto okolnosti sa však v súčasnosti zmenili. Obaja rodičia si našli stabilné zamestnanie, matka v súčasnosti býva u svojich rodičov, kde má vytvorený vlastný priestor prispôsobený aj starostlivosti o maloletú E.. V prípade maloletej E.O. bolo šetrením zistené, že matka v súčasnosti má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a všestranný rozvoj maloletej. Matka si upravila svoje pracovné povinnosti, aby sa o maloletú mohla riadne postarať. Keďže matka žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a bratom, títo jej môžu so starostlivosťou o maloletú pomôcť. Navyše v rámci dokazovania bolo zistené, že náhradná starostlivosť starej matky nie je realizovaná v súlade so záujmom dieťaťa. Odhliadnuc od skutočnosti, že stará matka zanedbávala dochádzku maloletej do škôlky vo zvlášť významnom období pred nástupom maloletej do školy, či nedôvodné návštevy pediatra pre drobné respiračné infekty, na druhej strane zanedbávanie kontrol v špecializovaných ambulanciách, predovšetkým v súvislosti s ochorením obličiek, je zvlášť v rozpore so záujmom maloletej E. obmedzovanie a bránenie jej kontaktu s rodičmi, ktorí sa o budovanie vzájomných vzťahov aktívne zaujímali. Stará matka pravidelne nechcela umožniť rodičom stretnúť sa s dcérou, dokonca aj keď matka mala súdnym rozhodnutím upravené stretnutia, stará matka maloletú neodovzdávala načas. Obaja rodičia a rovnako tak opatrovník maloletej so zrušením náhradnej starostlivosti súhlasili. Skutočnosti, ktoré vo svojom vyjadrení uvádzala stará matka, sa týkali dôvodov, pre ktoré v minulosti maloletá bola zverená do náhradnej starostlivosti, avšak vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie preukázané, že tieto okolnosti sú v súčasnosti zmenené a odpadol dôvod, pre ktorý súd v minulosti maloletú do náhradnej starostlivosti zveril. Nakoľko je to v najlepšom záujme maloletej E., súd prvej inštancie rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti nariadenej nad maloletou uznesením Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 1P/181/2020.

Keďže rodičia maloletej E. spolu nežijú, na pojednávaní navrhli súdu, aby upravil výkon ich rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletej E.W. s tým, že táto bude zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá má v súčasnosti vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloletú. Obom rodičom žiadali ponechať oprávnenie maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec vzhľadom na jeho majetkové možnosti a schopnosti, keďže jeho príjem tvorí minimálna mzda, sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 50,- eur mesačne. O stretávaní sa otca s maloletou sa rodičia vedia dohodnúť, preto žiadali styk neupravovať. Súd prvej inštancie vzhľadom na vykonané dokazovanie mal za preukázané, že takto koncipovaná rodičovská dohoda zodpovedá najlepšiemu záujmu maloletej E. a rešpektuje aj vzájomné práva a povinnosti rodičov, preto túto dohodu rodičov o úprave rodičovských práv a povinností schválil.

Za účelom stabilizácie výchovného prostredia maloletej s prihliadnutím aj na jej potreby v súvislosti s jej nástupom na povinnú školskú dochádzku súd prvej inštancie nariadil nad výchovou maloletej E. dohľad, ktorý sa bude realizovať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T., pričom účinnosť tohto výchovného opatrenia bude zhodnotená po uplynutí doby 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

III. Obsah odvolania starej matky

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie stará matka maloletej. Uviedla, že s návrhom matky nesúhlasí a trvá na tom, aby mal. E. bola zverená do jej osobnej starostlivosti. Ako dôvody uviedla, že rodičia maloletej sa nepodieľajú na výchove mal. E., nespolupracujú so starou matkou. Mal. E. je na svoju starú matku zvyknutá, keďže sa o ňu stará takmer od narodenia. Má za to, že maloletá sa stretáva s rovesníkmi, má kontakt s inými deťmi, do škôlky chodí pravidelne. Rodičia maloletej nerešpektujú súdne rozhodnutie o úprave styku s maloletou, domov ju odovzdávajú starej matke neskoro a vyvolávajú zbytočné incidenty. Vo vzťahu k pojednávaniu uviedla, že dňa 28.07.2022 doniesla na podateľňu súdu prvej inštancie potvrdenie od lekárky, že sa pojednávania nemôže zúčastniť s tým, že pani na podateľni ju uistila, že pojednávanie bude odročené a nebude sa pojednávať v jej neprítomnosti. Má za to, že rodičia maloletej nemajú právo sa s ich dcérou stretávať, keďže 5 rokov dieťa neživila a nezaujímali sa o ňu. Hľadajú len na svoje záujmy a záujmy maloletej nezohľadňujú. Navrhla, aby mal. E. bola zverená do jej osobnej náhradnej starostlivosti.

6. Dňa 26.09.2022 bol tunajšiemu súdu doručené podanie starej matky, ktorá zotrvala na doteraz uvedenom. Doplnila, že si nebola vedomá toho, že by mala riešiť stretávanie sa vnučky s jej otcom alebo že by sa mala u nej konať kontrola zo strany kolízneho opatrovníka. Pokiaľ k nej niekto slušne zazvoní, vždy mu otvorí. Styku maloletej s jej matkou nebráni, no nemá telefónne číslo na matku, len na jej priateľa. Vnučka k nej chodí rada, bez traumy, teší sa k nej. Do škôlky ju riadne vodí, vyučovanie nezanedbáva. Navrhla, aby bol vynesený tento rozsudok: „Matka - S. C., nech sa stretáva s dieťaťom od 10:00 do 17:00 hod v sobotu, a to raz za mesiac. Otec - nech vozí dieťa ráno o pol ôsmej do školy. Svoj návrh odôvodnila tým, že dieťa bude chodiť ďalej do školy a bude si doma písať úlohy. Žiada, aby bol rozsudok na strane 5 preškrtnutý.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vo výroku I. a VII. vecne správny.

8. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 5P/52/2022 je zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. C., L.. XX.XX.XXXX, nariadenej uznesením Okresného súdu Kežmarok zo dňa 22.03.2021, číslo konania 1P/181/2020-105 a úprava rodičovských práv a povinností k maloletej E..

9. Predmetom odvolacieho konania vzhľadom na odvolacie námietky starej matky maloletej je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie zrušil náhradnú osobnú starostlivosť u maloletej E.W. (výrok I.) a rozhodol o trovách konania (výrok VII.).

10. Vo vzťahu k odvolacím námietkam starej matky, odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

11. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. a vo výroku o trovách konania, i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v pojednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na

základe toho dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, prvoinštančný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. a vo výroku o trovách konania koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu prvej inštancie je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. a vo výroku o trovách konania je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil v tomto výroku dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozsudku v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. a vo výroku o trovách konania, preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty starej matky v odvolaní.

12. Maloletá E.W. bola do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky - C. B. zverená uznesením Okresného súdu Kežmarok č.k. 1P/181/2020-105 zo dňa 22.03.2021.

13. Dôvodom zverenia maloletej E. do náhradnej osobnej starostlivosti jej starej matky bola okolnosť, že rodičia nemali vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu maloletej. Stav u oboch rodičov sa však výrazne zmenil, obaja rodičia majú záujem sa o ich maloletú dcéru riadne starať, majú na to vytvorené aj vhodné podmienky, resp. matka, pričom obaja zhodne navrhli, aby maloletá E.O. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, nakoľko rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti.

14. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že matka maloletej E. má záujem sa o svoju maloletú dcéru riadne starať a zabezpečovať jej všestrannú starostlivosť. Matka má stabilné zamestnanie a má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a všestranný rozvoj maloletej. Býva v spoločnej domácnosti s jej matkou a bratom, ktorí jej so starostlivosťou o maloletú pomáhajú.

15. Odvolací súd má za to, že už len vyššie uvedené skutočnosti sú dostatočným dôvodom na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti vo vzťahu k maloletej E., nakoľko má za to, že primárnym záujmom maloletého dieťaťa je vyrastať a byť v opatere svojich biologických rodičov, čo v prípade maloletej E. je možné. Matka maloletej prejavila záujem sa o svoju maloletú dcéru starať a má na to vytvorené aj vhodné podmienky.

16. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

18. Odvolací súd dáva účastníkom konania do pozornosti čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že starostlivosť o deti a ich výchova je nielen právom rodičov, ale aj právom dieťaťa, ktoré má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť, pričom toto právo môže byť obmedzené výhradne na základe rozhodnutia súdu a v súlade s literou zákona.

19. Navyše, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že náhradná starostlivosť starej matky nie je realizovaná v súlade so záujmom dieťaťa - stará matka zanedbávala dochádzku maloletej do škôlky vo zvlášť významnom období pred nástupom maloletej do školy, nedôvodné návštevy pediatra pre drobné respiračné infekty, no súčasne zanedbávanie kontrol v špecializovaných ambulanciách, ktoré sú pre

maloletú viac ako potrebné vzhľadom na jej ochorenie obličiek, čo je možné posúdiť ako konanie v rozpore so záujmom maloletej E..

20. Za najvýznamnejšiu skutočnosť, ktorá bez akýchkoľvek pochybností je v rozpore so záujmom maloletej E., považuje odvolací súd obmedzovanie a bránenie kontaktu maloletej s jej rodičmi, ktorí sa o maloletú E. aktívne zaujímali.

21. Odvolací súd má za to, že konfrontačné správanie starej matky maloletej E. voči jej biologickým rodičom, ktorí majú záujem sa o ňu riadne starať a participovať na jej starostlivosti a výchove, nie je na prospech maloletej E., preto dôrazne apeluje na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletú E., no predovšetkým na jej starú matku, aby nadradila záujmy a prospech maloletej E. nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči biologickým rodičom maloletej. Odvolací súd nijako nespochybňuje vzájomné puto a citovú väzbu, ktorá sa vytvorila medzi maloletou E. a jej starou matkou, no má za to, že v najlepšom záujme maloletej je, aby vyrastala so svojimi rodičmi, v tomto prípade matkou, ktorá má záujem a aj vhodné podmienky na to, aby sa o maloletú riadne starala.

22. Odvolací súd má tiež za to, že ani námietka starej matky, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom prvej inštancie, nie je odôvodnená. Z obsahu spisu vyplýva, čo potvrdila aj samotná odvolateľka, že na určené pojednávanie sa nedostavila, podateľni súdu predložila potvrdenie od doktora, svoju neprítomnosť ospravedlnila, no nežiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu tak, ako to vyžaduje ust. § 183 ods. 1 CSP. Z uvedeného je zrejmé, že postup súdu prvej inštancie, ktorý otvoril pojednávanie a konal v neprítomnosti starej matky, ktorá odročenie pojednávania nenavrhol, nie je možné posúdiť ako nezákonný. Z týchto dôvodov odvolací súd aj túto odvolaciu námietku starej matky maloletej E.Ó. posúdil ako nedôvodnú.

23. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti u maloletej E. (výrok I.) a vo výroku o trovách konania (výrok VII.) postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CM ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).